

Witold Konopka

Konferencja naukowa "Klasztor dominikański w Toruniu. W 750 rocznicę fundacji"

Rocznik Toruński 40, 325-326

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Konferencja naukowa „Klasztor dominikański w Toruniu. W 750 rocznicę fundacji”

*Witold Konopka
UMK Toruń*

Dnia 4 października 2013 r. w Sali Kolumnowej Towarzystwa Naukowego w Toruniu odbyła się konferencja naukowa pt. „Klasztor dominikański w Toruniu. W 750 rocznicę fundacji”. Organizatorem wydarzenia były Towarzystwo Naukowe w Toruniu oraz Instytut Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Kierownikami naukowymi zjazdu byli dr hab. Waldemar Rozynkowski, prof. UMK, dr hab. Piotr Oliński oraz dr Juliusz Raczkowski, sekretarzami zaś mgr Alicja Mutrynowska i mgr Witold Konopka.

Konferencja rozpoczęła się o godz. 10.00. Otworzył ją dr hab. Waldemar Rozynkowski, prof. UMK. Po powitaniu gości podkreślił ideę zorganizowania sympozjum, zwrócił uwagę na brak dotychczasowych badań i monografii dotyczących toruńskich dominikanów, a także przedstawił plan obrad, który stworzony został tak, by poruszyć różne aspekty dotyczące ponad siedmiuset lat pobytu zakonników na terenie Torunia. Obrady rozpoczął prof. dr hab. Andrzej Radziwiński referatem „Dominikanie toruńscy na tle życia zakonnego w państwie zakonu krzyżackiego w Prusach”. W swym wystąpieniu zarysował ogólny stan sieci klasztornej na terenie średniowiecznych Prus, przedstawił jak wyglądała w tym okresie sytuacja dominikanów, a także poruszył kwestie początków dominikanów w Toruniu. Następnie głos zabrała dr Monika Jakubek-Raczkowska, która wraz z dr. Juliuszem Raczkowskim zaprezentowała referat „Dominikanie: obraz i kult. Średniowieczne elementy wystroju kościoła św. Mikołaja w Toruniu”. W wystąpieniu przedstawili wystrój i wyposażenie kościoła dominikańskiego. Podając różne przykłady, zwrócili uwagę na wygląd elementów wyposażenia, a także ich funkcje pełnione w średniowiecznym mieście. Po przerwie z odcytem wystąpił dr hab. Rafał Kubicki, który w wystąpieniu „Miejsce klasztoru toruńskiego w prowincji polskiej dominika-

nów w średniowieczu” omówił proces przemieszczania się toruńskich dominikanów między klasztorami, a także przedstawił, jak wyglądała ich sytuacja w polskiej prowincji. Kolejnym prelegentem był dr hab. Sławomir Zonenberg, prof. UMK, który wygłaszając referat „Stosunki dominikańsko-krzyżackie w Prusach do 1466 r.” zwrócił uwagę na udział dominikanów, również tych toruńskich, w procesie podboju Prus, a także ich wpływ na decyzje polityczne w stosunkach polsko-krzyżackich. Ostatni referat przed przerwą obiadową przedstawił dr Łukasz Myszka, autor pracy doktorskiej na temat dominikanów toruńskich w czasach nowożytnych, który poświęcił swoje wystąpienie tematowi „Działalność duszpasterska dominikanów toruńskich w czasach nowożytnych”. Dr Myszka przedstawił i opisał życie religijne dominikanów w protestanckim Toruniu. Zwrócił uwagę na problemy, z jakimi zakonnicy spotykali się w relacjach z protestantami, podał różne przykłady przejawów działalności duszpasterskiej (kazania, procesje), zarówno w kościele jak i poza nim.

O godz. 15.30, po przerwie obiadowej, wznowiono obrady. Jako pierwszy głos zabrał dr hab. Waldemar Rozynekowski, prof. UMK, który poświęcił swoje wystąpienie tematowi „Księgi metrykalne parafii w Kaszczorku w kontekście ostatnich lat pobytu dominikanów w Toruniu”. Poddał on dogłębnej analizie przebadane trzy księgi metrykalne: księgę chrztów, księgę ślubów oraz księgę zmarłych, które w 1789 r. założyli dominikanie, a dokładnie przeor toruńskiego konwentu o. Augustyn Zaborowski. Ostatni referat: „Losy wyposażenia klasztoru dominikańskiego w Toruniu po kasacie. Wybrane zagadnienia”, kończący obrady, wygłosił mgr Witold Konopka. Na kilkunastu przykładach omówił losy wyposażenia klasztornego po kasacie, przedstawił proces przekazywania go do okolicznych parafii i kościołów, a także zwrócił uwagę na pozostałości poklasztorne, które zachowały się do dnia dzisiejszego.

Konferencję podsumował dr hab. Piotr Oliński. Wskazał zarówno na wartość wygłoszonych referatów, jak i na potrzebę dalszych badań nad dominikanami toruńskimi. Zapowiedział także, że pokłosiem konferencji będzie wydawnictwo zbiorowe zawierające zaprezentowane referaty.